OPINJONI TAL-KUNSILL

ta' l-4 ta' Marzu 2008

dwar il-programm ta' konverġenza aġġornat tad-Danimarka, 2007-2010

(2008/C 74/04)

IL-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea,

Wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1466/97 tas-7 ta' Lulju 1997 dwar it-tisħiħ tas-sorveljanza ta' pożizzjonijiet baġitarji u s-sorveljanza u l-koordinazzjoni ta' politika ekonomika ([1]), u b'mod partikolari l-Artikolu 9(3) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni,

Wara li kkonsulta lill-Kumitat Ekonomiku u Finanzjarju,

TA DIN L-OPINJONI:

(1) Fl-4 ta' Marzu 2008 l-Kunsill eżamina l-programm ta' konverġenza aġġornat tad-Danimarka, li jkopri l-perijodu bejn l-2007 u l-2010 ([2]) u li jagħti indikazzjonijiet ulterjuri ta' żviluppi lejn l-2015.

(2) F'dawn l-aħħar snin, l-ekonomija Daniża kienet ikkartterizzata bi tkabbir qawwi ta' PGD reali, gwadanji mdaqqsa ta' impjieg, utilizzazzjoni ta' kapaċità għolja, inflazzjoni baxxa u rata ta' kambju stabbli fl-ERM II.

Matul is-sena li għaddiet, madankollu, ir-restrizzjonijiet tal-kapaċità bdew iwaqqfu l-attività ekonomika, u dehru l-ewwel sinjali fiż-żieda fil-prezzijiet u fl-inflazzjoni tas-salarji. Filwaqt li l-bilanċ estern għadu favorevoli, l-implikazzjoni ta' pressjonijiet ta' spejjeż dejjem jogħlew u n-nuqqas ta' xogħol għal kompetittività qed iqajmu tħassib. Il-finanzi pubbliċi jibqgħu qawwija b'bilanċi favorevoli sostenibbli tal-gvern ġenerali u tkomplija ta' tnaqqis fid-dejn. Bħalissa, l-isfida ewlenija għal politika fiskali hija li żżomm pożizzjoni fiskali prudenti biex tevita li tikkontribwixxi għal pressjoni ulterjuri tas-suq tax-xogħol. L-iżgurar li l-limiti ta' l-infiq jiġu osservati jirrappreżenta sfida addizzjonali, b'mod partikolari fi żminijiet ta' introjtu enerġetiku, iżda hu madankollu importanti meta wieħed jikkunsidra l-ambizzjonijiet tal-gvern biex jiżgura s-sostenibbiltà fiskali.

(3) Il-programm jipprevedi li l-ekonomija Daniża qiegħda fl-ogħla punt taċ-ċiklu tan-negozju tagħha u issa qed tiffaċċja perijodu ta' tkabbir aktar moderat. Għalhekk it-tkabbir reali tal-PGD huwa mistenni li jonqos minn 2 % fl-2007 għal 1 % bħala medja matul il-bqija tal-perijodu tal-programm. Ivvalutat skond l-informazzjoni disponibbli bħalissa ([3]), dan ix-xenarju jidher li huwa bbażat fuq suppożizzjonijiet ta' tkabbir plawżibbli fl-2008 u suppożizzjonijiet kawti minn dak in-nhar 'il quddiem minħabba s-suppożizzjoni abbażi ta' l-aġġornament tad-differenza pożittiva kbira bejn il-produzzjoni (ikkalkolata bl-użu ta' metodoloġija nazzjonali) ([4]) li tagħlaq lejn l-2011. It-tbassir tal-programm għal inflazzjoni tas-salarji u l-prezzijiet jidher kemmxejn baxx, b'mod partikolari għall-2009, fid-dawl ta' pressjonijiet ta' salarji domestiċi kif ukoll bħala tendenzi globali. Madankollu, l-istabbiltà tal-prezzijiet għandha tkun preservata matul il-perijodu tal-programm.

([1]) ĠU L 209, 2.8.1997, p. 1. Ir-Regolament kif emendat mir-Regolament (KE) Nru 1055/2005 (ĠU L 174, 7.7.2005, p. 1). Id-dokumenti kollha msemmija f'dan it-test jinstabu fuq is-sit web li ġej: http://ec.europa.eu/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm.

([2]) l-aġġornament kien ippreżentat iktar minn 3 ġimgħat lil hinn mill-iskadenza ta' l-1 ta' Diċembru mniżżla fil-kodiċi tal-kondotta bil-ħsieb tal-formazzjoni ta' gvern ġdid wara l-elezzjonijiet ġenerali f'Novembru.

([3]) Il-valutazzjoni tqis partikolarment it-tbassir tal-ħarifa 2007 tas-servizzi tal-Kummissjoni u l-valutazzjoni tal-Kummissjoni tar-rapport dwar l-implimentazzjoni ta' Ottubru 2007 tal-programm nazzjonali ta' riforma.

([4]) L-użu tal-metodoloġija nazzjonali, differenti mill-metodoloġija miftiehma, jwassal għal differenzi ogħla fil-produzzjoni (minħabba inqas stima ta' tkabbir potenzjali).

(4) Għall-2007, il-bilanċ żejjed ġenerali tal-gvern huwa stmat li jkun 4,0 % tal-PGD fit-tbassir tas-servizzi tal-Kummissjoni tal-ħarifa 2007, imqabbel ma' mira ta' 2,8 % tal-PGD stipulata fl-aġġornament preċedenti tal-programm ta' konverġenza. Din is-sopraprestazzjoni tirrifletti effett ta' bażi pożittiv sinifikanti mill-2006 minħabba tkabbir ta' impjieg aktar qawwi milli mistenni u dħul ogħla milli kien antiċipat minn attivitajiet relatati maż-żejt u l-gass fil-Baħar tat-Tramuntana.

Il-programm attwali jantiċipa bilanċ ta' 3,8 % tal-PGD, iżda fid-dawl ta' informazzjoni aktar reċenti ([1]), id-dħul jidher li hu b'0,5 punt perċentwal tal-PGD aktar ogħla milli mistenni, u b'hekk il-bilanċ se jiġi rivedut 'il fuq skond dan (madwar 4,5 % tal-PGD).

(5) Immexxi mill-objettiv ġenerali biex jiżgura s-sostenibbiltà fiskali, l-għan ewlieni ta' l-istrateġija tal-baġit hu ż-żamma ta' bilanċ għoli, minkejja t-tnaqqis rapidu ta' bilanċi (minn 3,8 % tal-PGD fl-2007 għal 3,0 % fl-2008 u b'mod ulterjuri għal 1,2 % fl-2010 ([2])) meta mqabbel ma' l-isfond ta' kundizzjonijiet ċikliċi li dejjem qed jiddgħajfu. L-objettiv fuq terminu medju (MTO) għall-pożizzjoni ta' l-estimi hu rivedut 'il fuq ([3]) b'0,25 punt perċentwal tal-PGD għal żieda strutturali (jiġifieri bilanċi ċiklikament aġġustati bl-esklużjoni tal-miżuri ta' darba u oħrajn temporanji) bejn 0,75 % u 1,75 % tal-PGD. L-MTO ser ikun rispettat b'mod sħiħ matul il-perijodu tal-programm. Il-passaġġ huwa b'mod ġenerali simili għall-aġġornament preċedenti, għalkemm jibda minn bilanċ ogħla, kontra sfond makroekonomiku ġeneralment komparabbli. L-istrateġija tiddependi fuq l-applikazzjoni kontinwa ta' l-iffriżar tat-taxxa ([4]) u t-trażżin ta' l-infiq u tipprevedi xi tnaqqis fit-taxxa. It-trażżin ta' l-infiq hu mmirat permezz ta' limiti annwali għal tkabbir reali ta' l-infiq tal-konsum pubbliku (li kull ma jmur qed issir dejjem aktar ristrett minn 1,75 % fl-2008 għal 1 % fl-2009-2010), u limitu fuq l-infiq tal-konsum pubbliku nominali b' 26,5 % ta' PGD aġġustat ċiklikament lejn l-2015. Il-bilanċ strutturali kkalkulat skond il-metodoloġija miftiehma b'mod komuni hu previst li jibqa' b'mod ġenerali l-istess, dak ta' 3,5 % fl-2007-2008 u li jaqa' għal 2,5 % fl-2009-2010 ([5]). Il-programm jindika bilanċi aktar baxxi lejn l-2015, minħabba li l-effetti tax-xjuħija huma mistennija li jiġu stabbiliti u s-sorsi tad-dħul fil-Baħar tat-Tramuntana huma previsti li jbattu.

(6) Ir-riżultati baġitarji jistgħu jkunu aħjar milli mbassra fil-programm, b'mod partikolari fid-dawl tar-riżultat aħjar milli kien mistenni għall-2007 kif indikat fil-preżentazzjoni ta' l-2008 ta' l-abbozz tal-kont tal-baġit fil-5 ta' Frar 2008. Ir-rekord tajjeb ta' bilanċi mdaqqsa, li ta' spiss huma riveduti 'l fuq minħabba sorpriżi ta' dħul pożittiv, u l-perspettiva kawta makroekonomika mill-2009 jgħelbu r-riskju relatat ma' prestazzjoni kemmxejn aktar baxxa biex iżommu l-limiti tat-tkabbir ta' l-infiq tal-konsum tal-gvern.

(7) Fid-dawl ta' din il-valutazzjoni tar-riskju, l-pożizzjoni baġitarja tal-programm tippermetti li jintlaħaq l-MTO b'marġini wiesa' matul il-perijodu tal-programm, kif maħsub fil-programm. Il-pożizzjoni tal-politika fiskali implikata bil-programm hi b'mod ġenerali konformi mal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir matul il-perijodu.

(8) Id-Danimarka tidher li tinsab f'riskju baxx f'dak li għandu x'jaqsam mas-sostenibbiltà tal-finanzi pubbliċi. L-impatt baġitarju fit-tul tax-xjuħija hu inqas mill-medja fl-UE, notevolment permezz tar-riforma tal-pensjoni inkluża fil-Ftehim dwar l-Għajnuna Soċjali ([6]). Madankollu, l-pożizzjoni baġitarja fl-2007 kif stmata fil-programm, b'bilanÿ strutturali kbir, jikkontribwixxi għat-tnaqqis ta' dejn gross. Iż-żamma ta' bilanċi pożittivi primarji għoljin fuq terminu medju se jillimita iżjed kull riskju għas-sostenibbiltà tal-finanzi pubbliċi.

([1]) Il-*Prospett tal-Baġit* akkumpanjat bl-abbozz tal-kont tal-baġit ippreżentat fil-5 ta' Frar 2008.

([2]) Fit-tbassir li jakkumpanja l-abbozz il-ġdid tal-kont tal-baġit għall-2008, ippubblikat mill-Ministeru tal-Finanzi Daniż fil-5 ta' Frar 2008, il-bilanċi jiġu riveduti 'l fuq għal 4,4 % tal-PGD fl-2007, 3,7 % fl-2008 u 2,7 % fl-2009.

([3]) Dan minħabba s-suspensjoni kontinwa ssoponuta mill-iskadenza ta' l-2008 tal-"kontribut ta' pensjoni speċjali", li qabel ġġenerat nuqqas fit-taxxa tad-dħul għal tifdil ta' pensjoni privata fl-ordni ta' 0,25 % tal-PGD. Għalhekk hu ppjanat li jiżdied l-MTO biż-żieda li tirriżulta mid-dħul mit-taxxa.

([4]) L-iffriżar tat-taxxa jimplika li mill-2002 'il quddiem, la r-rati tat-taxxi diretti u lanqas dawk indiretti ma jistgħu jogħlew, kemm jekk definiti f'termini nominali kif ukoll perċentwali.

([5]) Differenzi fid-definizzjoni ta' miżuri ta' darba u oħrajn temporanji juru li l-estimi għal bilanċ strutturali għad mhumiex komparabbli mat-tbassir tas-servizzi tal-Kummissjoni.

([6]) Il-"Ftehim dwar il-Prosperità Futura, l-Għajnuna Soċjali u l-Investimenti fil-Futur", konkluż mill-gvern f'Ġunju 2006, itella' l-età standard ta' l-irtirar minn 65 għal 67 sena u l-età ta' l-irtirar kmieni minn 60 għal 62 sena matul l-20 sena li ġejjin. Mill-2025 il-limiti ta' l-età se jiġu indiċjati għall-bidliet fl-għomor.

(9) Il-programm ta' konverġenza jidher li huwa konsistenti sewwa fir-rapport ta' implimentazzjoni ta' Ottubru 2007 tal-programm ta' riforma nazzjonali. Kemm il-programm u r-rapport ta' implimentazzjoni huma bbażati fuq l-istrateġija ekonomika "Lejn miri ġodda — Danimarka 2015", ippreżentata mill-gvern f'Awissu 2007. L-effetti ta' finanzi pubbliċi ta' miżuri ta' riforma ewlenin bħall-istrateġija prevista ta' l-enerġija u l-hekk imsejħa "Fond ta' Kwalità" għal investimenti fis-servizzi pubbliċi (prinċipalment il-kura tas-saħħa u l-kura għall-anzjani) huma espliċitament ikkunsidrati.

(10) Fir-rigward tal-ħtiġiet tad-data speċifikati fil-kodiċi ta' kondotta għall-programmi ta' stabbiltà u konverġenza, il-programm jipprovdi d-data kollha meħtieġa u l-biċċa l-kbira tad-data fakultattiva ([1]).

Il-konklużjoni globali hi li l-programm jimmira li jżomm pożizzjoni baġitarja soda li tirrispetta b'mod sħiħ l-MTO matul il-perijodu, konsistenti mal-mira ta' sostenibbiltà fiskali fit-tul. Minkejja l-previżjoni ta' bilanċ għoli, anke jekk qed jonqos b'mod rapidu matul il-perijodu tal-programm, il-miri baġitarji jidhru fuq in-naħa kawta, fid-dawl tar-riżultat ta' l-2007 aħjar milli mistenni u ta' l-aktar tbassir riċenti. Ir-riskju għal sostenibbiltà fit-tul hi stmata li tkun baxxa. Fil-preżent, l-aktar sfida importanti tal-politika hi li tindirizza l-iskarsezza tax-xogħol u l-probabilità ta' pressjoni ta' spejjeż permezz ta' taħlita ta' politika strutturali u makroekonomika. Aktar miżuri jeħtieġ li jiġu identifikati u implimentati biex jistimulaw il-provvista tax-xogħol. Sadanittant, il-pożizzjoni fiskali għandha tkun ikkunsidrata b'attenzjoni sabiex tiġi evitata il-proċikliċità. Għalhekk, iż-żamma tat-tkabbir ta' l-infiq tal-konsum tal-pubbliku, bħalma kien previst fil-programm, tibqa' ta' prijorità għolja.

It-tqabbil tal-prospettivi makroekonomiċi u baġitarji ewlenin

		2006	2007	2008	2009	2010
PGD reali (% bidla)	**PK Diċ 2007**	**3,5**	**2,0**	**1,3**	**1,1**	**0,5**
	COM Nov 2007	3,5	1,9	1,3	1,4	m.a.
	PK Diċ 2006	*2,7*	*2,0*	*0,7*	*0,7*	*0,6*
Inflazzjoni HICP (%)	**PK Diċ 2007**	**1,9**	**1,7**	**2,4**	**1,6**	**1,9**
	COM Nov 2007	1,9	1,7	2,4	2,4	m.a.
	PK Diċ 2006	*2,0*	*1,8*	*1,7*	*1,8*	*1,7*
Differenza fil-produzzjoni ([1]) (% tal-PGD potenzjali)	**PK Diċ 2007**	**1,2**	**1,0**	**0,3**	**– 0,4**	**– 1,5**
	COM Nov 2007 ([2])	1,1	0,7	– 0,2	– 0,9	m.a.
	PK Diċ 2006	*0,9*	*0,9*	*– 0,3*	*– 1,3*	*– 2,3*
Self nett fir-rigward tal-bqija tad-dinja (% tal-PGD)	**PK Diċ 2007**	**2,4**	**1,7**	**1,3**	**1,9**	**2,2**
	COM Nov 2007	2,4	1,2	0,7	0,6	m.a.
	PK Diċ 2006	*1,6*	*1,7*	*1,3*	*1,2*	*1,3*
Bilanċ ġenerali tal-gvern (% tal-PGD)	**PK Diċ 2007**	**4,6**	**3,8**	**3,0**	**2,0**	**1,2**
	COM Nov 2007	4,6	4,0	3,0	2,5	m.a.
	PK Diċ 2006	*3,1*	*2,8*	*2,5*	*1,8*	*1,2*

([1]) Madankollu, d-dħul totali u ċ-ċifri ta' nfiq totali u xi subkomponenti ma jikkorrispondux mad-definizzjonijiet armonizzati. L-ispeċifikazzjonijiet ta' l-aġġustamenti għall-fluss ta' stokk huma neqsin fost id-data mhux obbligatorja.

		2006	2007	2008	2009	2010
Bilanċ primarju (% tal-PGD)	**PK Diċ 2007**	**6,2**	**5,2**	**4,2**	**3,0**	**2,1**
	COM Nov 2007	6,2	5,3	4,3	3,6	m.a.
	PK Diċ 2006	*4,7*	*4,3*	*3,3*	*2,5*	*1,8*
Bilanċ stipulat b'mod ċik-liku ([1]) (% tal-PGD)	**PK Diċ 2007**	**3,8**	**3,1**	**2,8**	**2,3**	**2,2**
	COM Nov 2007	3,9	3,6	3,2	3,0	m.a.
	PK Diċ 2006	*2,5*	*2,2*	*2,7*	*2,6*	*2,7*
Il-bilanċ strutturali ([3]) (% tal-PGD)	**PK Diċ 2007**	**2,7**	**3,5**	**3,4**	**2,5**	**2,5**
	COM Nov 2007	3,6	3,2	3,4	3,0	m.a.
	PK Diċ 2006	*2,2*	*1,9*	*2,7*	*2,6*	*2,7*
Dejn gross tal-gvern (% tal-PGD)	**PK Diċ 2007**	**30,1**	**25,6**	**21,6**	**19,2**	**18,6**
	COM Nov 2007	30,3	25,0	20,9	17,5	m.a.
	PK Diċ 2006	*29,8*	*25,8*	*22,7*	*20,5*	*19,0*

Noti:

([1]) Differenza bejn il-produzzjoni effettiva u potenzjali u bilanċi aġġustati ċiklikament skond il-programm kif ikkalkulati mid-dipartimenti tal-Kummissjoni fuq il-bażi ta' l-informazzjoni fil-programmi.

([2]) Ibbażat fuq it-tkabbir potenzjali stmat ta' 2,2 %, 2,3 %, 2,2 % u 2,0 % rispettivament fil-perjodu 2006-2009.

([3]) Bilanċ aġġustat ċiklikament esklużi miżuri ta' darba u oħrajn temporanji. Miżuri ta' darba u oħrajn temporanji huma 1,1 % tal-PGD fl-2006 (b'żieda fil-bilanċ) u 0,4 %,0,6 %, 0,2 % u 0,3 % tal-PGD rispettivament fil-perjodu ta' l-2007-2010 (kollha b'nuqqas fil-bilanċ) skond l-aktar programm riċenti u 0,3 %tal-PGD kemm fl-2006 u l-2007 (b'żieda fil-bilanċ) u 0,2 % fl-2008 (b'nuqqas fil-bilanċ) fit-tbassir tal-Ħarifa tad-dipartimenti tal-Kummissjoni. Madankollu, l-programm juża definizzjoni differenti ta' miżura ta' darba, minhabba li l-varjazzjonijiet temporanji fid-dħul identifikati fil-programm mhumiex ikkunsidrati bhala varjazzjonijiet ta' darba mid-dipartimenti tal-Kummissjoni.

Sors:

Programm ta' Konverġenza (PK); Tbassir ekonomiku tal-harifa 2007 tas-servizzi tal-Kummissjoni (COM); Kalkoli tas-servizzi tal-Kummissjoni